

Befolkningen klar over, at kun Forholdstalsvalgmaaden giver en tilfredsstillende og retfærdig Ordning af hele Forholdet, naar det anvendes paa Folketingsvalgene. Vi ville, kan jeg gerne med det samme sige, under ingen Omstændigheder gaa med til at stemme for det Forslag til en Ændring i Grundlovens § 32, der nu ligger i Landstinget, fordi dette Forslag over et endnu mindre Maal af Retfærdighed end den nu gældende § 32. Den bestemmer dog en vis Ensartethed, Regelmæssighed, en vis Regel om tilnærmelsesvis lige store Valgkredse, idet man sætter et bestemt Tal for det Forhold, der skal være mellem en Folketingsmand og den paagældende Valgkreds Indbyggere, medens det Forslag, der nu er vedtaget med et stort Flertal i dette høje Ting, gaar ud paa en saa vilkaarlig Fastsættelse af dette Tal, at jeg ikke begriber, at man har kunnet akkviescere ved det. Det siges ganske vist i det Forslag, der nu er vedtaget, at alle Valg skulle foregaa i Valgkredse, der fordeles med omtrent den samme Størrelse paa Grundlag af Indbyggertallet. Det er godt nok, men saa tilføjes der: under Hensyntagen til Vælgertallet og Befolkningsstæthed. Jeg forstaaer ikke tilfulde, at man vil blande de to Ting, Indbyggertallet og Vælgertallet, sammen. Jeg kan forstaa, at man kan bruge en af de to Faktorer til Fastsættelse af Valgkredsenes Størrelse, men jeg forstaaer vanskeligt, at man med noget som helst Spor af Retfærdighed kan benytte begge Dele. Men endnu langt mindre forstaaer jeg Muligheden af, at man ved en Grundlovsbestemmelse kan indsætte et saa umuligt Begreb som Befolkningsstæthed. Hvad er Befolkningsstæthed? Hvorledes skal det begrænses, hvorledes skal det Begreb fastslaaes og praktiseres? Hvad er Befolkningsstæthed? Jeg ved det ikke, man kan komme til de mærkværdigste Ting, hvis man vil inddele Valgkredsenes efter dette Begreb, Befolkningsstæthed. Efter min Formening er det ganske umuligt at gaa med til under nogen Omstændigheder at stemme for en saadan Ændring af Grundloven; ihvad der saa i øvrigt maa ske.

Med Hensyn til den Udvej, som ogsaa er omtalt i Dag, og som ganske naturligt omtales i Forbindelse med ethvert Spørgsmaal om en Ændring af Valgloven, nemlig dette at falde tilbage paa den nu gældende § 32 og indrette sig derefter — ja, da erkender jeg, at dertil kunne vi komme, naar først alle Sunde ere lukkede for at naa til en anden lovlig Ordning.

Men jeg kan ingenlunde erkende, at det er Forholdet nu. Hvad vil det sige, at man paastaar, at Forslaget om en Forandring i Grundlovens § 32 er strandet; hvilket Bevis kan der føres derfor? Hvor ofte er det ikke sket for dette og det andet Ting, at et Forslag ikke er bleven gjort færdigt i en Samling; hvor ofte er det ikke for begge Tings Vedkommende gaaet saaledes, at man har arbejdet ihærdigt paa gennem flere Samlinger at komme til en Ordning, men det er ikke lykkedes, man har ikke kunnet komme igennem med den.

Det, vi ønske, er derfor at rette en Opfordring til den høje Regering om, at den fremdeles vil anvende sine bedste Kræfter paa at faa gennemført en forsvarlig Ændring af Grundlovens § 32, saaledes at det bliver muligt for Fremtiden at dele Sol og Vind lige i vort Folk med Hensyn til dette vigtige Spørgsmaal: hvem skal have Ret til at vælge, og hvorledes skal Valget gaa for sig, for at der kan øves den størst mulige Retfærdighed til alle Sider? Derfor tillader jeg mig paa den lille Gruppens Vegne, som jeg tilhører, at anbefale den Dagsorden, der lyder saaledes: „Idet Folketinget udtaler sin Forventning om, at Ministeriet fremdeles vil arbejde for en Ændring af Grundlovens § 32, gaar Tinget over til Dagsordenen.“

Formanden: Det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (N. Andersen) har nu fremsat Forslag til en Dagsorden, saalydende:

„Idet Folketinget udtaler sin Forventning om, at Ministeriet fremdeles vil arbejde for en Ændring af Grundlovens § 32, gaar Tinget over til Dagsordenen“.

Ogsaa herom kan Forhandlingen nu dreje sig.

Anders Nielsen: Jeg maa fastholde mit Forslag til Dagsorden og fraraade de to senere stillede Forslag. Det sidst stillede slutter sig jo i Formen tæt op til det, jeg har tilladt mig at foreslaa, men Forskellen, som er saa ringe i Formen, er jo ret væsentlig i Realiteten, idet det fremgik af Motiveringen, at det, der skal ligge i det ærede Medlems Dagsordens Vedtagelse her i Tinget, er Tingets Beslutning om at opfordre Regeringen til at udarbejde en Grundlovsændring paa Basis af Forholdstalsvalgmaaden til Folketinget. Efter de Forhandlinger, der ere førte om denne Sag her, er det uformødent fra Flertallets Side stærkt at fremhæve, at dette Tings